

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 326/2015-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. augusta 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED]
[REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Miroslavom Golianom, advokátska kancelária, Budatínska 16, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 To 33/2014 zo 4. júna 2014 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 6 T 81/2010 z 8. novembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. júna 2015 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 To 33/2014 zo 4. júna 2014 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“) v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 6 T 81/2010 z 8. novembra 2013 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie okresného súdu“).

2. Z obsahu sťažovateľom podanej sťažnosti vyplýva, že bol rozsudkom okresného súdu sp. zn. 6 T 81/2010 z 8. novembra 2013 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 1 To 33/2014 zo 4. júna 2014 uznaný vinným zo zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov nepodmienečne a pre jeho výkon bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie a proti napadnutému rozhodnutiu okresného súdu a krajského súdu ústavnú sťažnosť. Sťažovateľ v podanej sťažnosti koncentruje svoju argumentáciu predovšetkým do sféry skutkových zistení a od nich sa odvíjajúcich pochybení v postupe orgánov činných v trestnom konaní a súdov, pričom poukazuje na to, že (i) „Mám za to, že výpoveď svedka, znalca [REDAKOVANÉ] dokazuje, že vo výtere z pošvy poškodenej nebola zistená DNA odsúdeného a to aj napriek tomu, že [REDAKOVANÉ] vo svojom posudku tvrdí opak. Tvrdenia [REDAKOVANÉ] vychádzajú zrejme z presvedčenia, že ak sa na nohavičkách poškodenej v časti rozkroku našli stopy DNA [REDAKOVANÉ], odsúdeného, musí aj vzorka z výteru pošvy poškodenej obsahovať rovnaký biologický materiál a teda aj DNA odsúdeného. Výpoveď znalca [REDAKOVANÉ] dokazuje, že výter z pošvy poškodenej neobsahoval dostatočný materiál na detekovanie biologického materiálu, ktorý by potvrdzoval prítomnosť DNA odsúdeného [REDAKOVANÉ]“, (ii) „To že odsúdený na HP podrobne popísal okolnosti stretnutia sa s poškodenou ako aj priebeh nasledujúcich udalostí zo dňa 09.08.2009 v inkriminovanom čase, bolo právom odsúdeného vyjadriť sa ku všetkým skutkom, ktoré sa mu kladú za vinu bez toho aby taká skutočnosť bola vnímaná a hodnotená v neprospech sťažovateľa, ako aj skutočnosť, že sťažovateľ v prípravnom konaní odmietol vypovedať, bolo tiež len jeho právom sťažovateľa, v tom čase obvineného, ktoré právo sťažovateľ

v rozhodujúcom čase len využil a teda ani táto skutočnosť nemôže byť sťažovateľovi na príťaž, ako to v rozpore so zistením skutkového stavu veci, tvrdia oba sudy, najmä že vo výpovediach sťažovateľa z prípravného konania a jeho výpovedi na HP sú rozpory“, (iii) „... sťažovateľ má za to, že bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, pretože o vo veci samej rozhodoval sudca disciplinárne potrestaný a teda vo vzťahu k sťažovateľovi nemohol vystupovať ako nezávislý sudca“, (iv) „Vychádzajúc z obsahu spisu a z jeho nahliadnutia som nezistil, že by vyšetrovateľ úkony výsluchu svedkov vyššie označených zopakoval po vznesení obvinenia sťažovateľa a to aj napriek tomu, že výpovede viacerých svedkov mali významnú právnu relevanciu pre rozhodnutie vo veci samej...“ (v) „Do pozornosti súdu si dovoľím dať aj ďalšie skutočnosti a to zanedbanie zabezpečenia neopakovateľného dôkazu odberu vzorky krvi poškodenej [REDAKOVANÉ], bez ktorého dôkazu nebolo možné ustáliť čas intoxikácie poškodenej, množstvo použitej látky, čo bolo spôsobilé sťažovateľa v konaní poškodiť, lebo ustálením momentu intoxikácie poškodenej, momentu podania jej ketamínu, mohlo dôjsť k objasneniu a určeniu presného času, kedy sa mohla poškodená dostať do stavu bezbrannosti s možnosťou jeho zneužitia na jej znásilnenie sťažovateľom, keď po ustálení takého času nie je vylúčené zistenie, že v rozhodujúcom čase sťažovateľ s poškodenou nebol vôbec v kontakte. Ďalej poukazujem na stopy po vpichoch injekčnou striekačkou na tele poškodenej zistených na príkaz vyšetrovateľa, čo poškodená popiera“, (vi) „Do pozornosti súdu dávam aj vyjadrenie poškodenej, ktorá tvrdila, že sťažovateľa vôbec nepozná, spoznala by ho podľa hlasu. Pred prvým stretnutím sťažovateľa a poškodenej pri ich konfrontácii, mám za to, mala byť poškodenej predložená hlasová vzorka, zadovážená podľa § 160 Tr. Por., k čomu nedošlo, čo je potrebné vyhodnotiť negatívne, ako zanedbanie ďalšej povinnosti vyšetrovateľa v záujem riadneho objasnenia trestného činu kladeného sťažovateľovi za vinu. Vykonanie tzv. hlasovej skúšky na HP nemožno pokladať za relevantný dôkaz, ak poškodená pred touto tzv. hlasovou skúškou prišla so sťažovateľom do kontaktu.“.

3. Na základe už uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Okresný súd Bratislava I v konaní a rozsudkom vedenom pod spis. zn. 6T/81/2010 v súvislosti s porušením základného práva sťažovateľa domáhať sa právnej ochrany zákonom ustanoveným postupom na nezávislom a nestrannom súde porušil jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Krajský súd Bratislava postupom a uznesením spis. zn. 1To/33/2014 v súvislosti s porušením základného práva sťažovateľa domáhať sa právnej ochrany zákonom ustanoveným postupom na nezávislom a nestrannom súde porušil jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

3. Okresný súd Bratislava I v konaní vedenom pod spis. zn. 6T/81/2010 v súvislosti s porušením základného práva sťažovateľa na poskytnutie právnej pomoci zákonom ustanoveným postupom ako aj v súvislosti s porušením základného práva sťažovateľa na poskytnutie času a možnosti na prípravu obhajoby a práva obhajoby prostredníctvom obhajcu porušil podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.

4. Ústavný súd Slovenskej republiky Rozsudok Okresného súdu Bratislava I spis. zn. 6T/81/2010 a Uznesenie Krajského súdu Bratislava spis. zn. 1To/33/2014 ruší, sťažovateľ sa prepúšťa na slobodu a vec vracia Okresnému súdu Bratislava I.

5. Ústavný súd Slovenskej republiky [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 20.000,00 €, ktoré mu je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť...

6. Ústavný súd Slovenskej republiky [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 5.000,00 €, ktoré mu je Krajský súd Bratislava povinný vyplatiť...

7. Okresný súd je povinný vyplatiť [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 284,08 €..“

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Podľa § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho práv poskytuje.

6. Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich.

7. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v trestnom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp

minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

8. Z argumentácie sťažovateľa vyplýva, že „Aktuálne vo veci samej prebieha dovolacie konanie na najvyššom súde SR, kde je dovolanie vedené pod spis. zn. 6Tdo 66/2014...“, a teda ak sa za tejto situácie sťažovateľ domáha ochrany uvedených práv jednak na Najvyššom súde Slovenskej republiky a zároveň aj na ústavnom súde, musí byť jeho sťažnosť odmietnutá pre predčasnosť, pretože o ochrane ním označených práv, ktorých vyslovenia porušenia sa v konaní pred ústavným súdom domáha, bude najprv rozhodovať Najvyšší súd Slovenskej republiky.

9. Ústavný súd preto zaujal názor (I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09, III. ÚS 114/2010, IV. ÚS 64/2010), že v prípade podania opravného prostriedku (odvolania či dovolania) a súbežne podanej ústavnej sťažnosti je ústavná sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o takomto opravnom prostriedku (v danom prípade o dovolaní). Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (porov. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010 a tiež rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Zvolský a Zvolská proti Českej republike z 12. 11. 2002, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 53 a 54, alebo vo veci Soffer proti Českej republike, sťažnosť č. 31419/04, a jeho body 47 a 48) napadnutému opravným prostriedkom (riadnym alebo mimoriadnym).

10. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady *ratio temporis* ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. augusta 2015

